

Asia: E 83/2020 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Pellolta pöytään -strategiasta (Farm to Fork) 20.5.2020

Luomuliitto ry kiittää lausuntopyynnöstä.

Luomuliitto on iloinen siitä että Suomi suhtautuu myönteisesti vuoteen 2030 ulottuviin Pellolta pöytään- strategian tavoitteisiin. **Luomuliitto kuitenkin kehottaa näkemään luomutuotannon merkityksen strategian tavoitteiden saavuttamiseksi paljon kokonaisvaltaisemmin kuin mitä tähän dokumenttiin on kirjattu.**

Luomutuotanto tarjoaa ratkaisun kaikkiin Pellolta pöytään -strategian tavoitteisiin. Luomutuotanto vähentää merkittävästi maatalouden riippuvuutta kemiallisista torjunta-aineista, lannoitteista ja antibiooteista sekä edistää luonnon monimuotoisuutta, lisää eläinten hyvinvointia ja kasvattaa maatilojen sopusuhteellisuutta mm. parantamalla maan kasvukuntoa, joka vuorostaan sitoo hiiltä ja pidättää ravinteita. Luomutuotanto perustuu omavaraisuuteen ja luonnon omaan kiertokulkuun. Luomutuotantoa pystytään hyvin ylläpitämään myös kriisitilanteissa.

Suomi pitääkin tärkeänä, liitedokumentin mukaan, että toimenpiteitä laadittaessa ja kehittäessä tulee hyödyntää riittävää tietopohjaa niiden vaikutuksista. Edellä mainituista vaikutuksista on vahvaa tieteellistä näyttöä, joten on erikoista ettei aihetta ole käsitelty sen kummemmin Suomen kantaa laadittaessa.

Luonnonmukainen tuotanto on suunnannäyttäjäksi maatalouden kulkiessa kohti kestävämpää tuotantomallia. Tämä tulisi tunnistaa ja tunnustaa viimeistään nyt.

Luonnonmukaista tuotantojärjestelmää on aktiivisesti kehitetty jo kymmeniä vuosia. On luotu tuotantoehdot ja valvontajärjestelmät, tuotteet ovat kuluttajien tunnistettavissa kaupan hyllyiltä, luomun brändi on tunnistettavissa globaalisti ja koko kestävä maatalouden sektorilta luomutuotteilla on isoin markkinaosuus. Luomutuotannolla on kaikki edellytykset tarjota valmis järjestelmä kokonaisvaltaisesti kestävä maatalouden pohjaksi joka pystyy myös tarjoamaan tuottajalle reilumman hinnan, koska kuluttaja on valmis maksamaan tästä.

Haluamme että luomutuotantoa käsitellään läpileikkaavasti kaikissa kohdissa kun käsitellään maatalouden kehittämistä, eikä omana siilonaan. Tätä toimintatapaa tulisi noudattaa sekä yhteisen maatalouspolitiikan kansallisen strategian laadinnassa kuin Suomen kannan määrittelyssä suhteessa EU:n vihreä kehityksen ohjelmaan.

Suomen kannaksi on kirjattu että, suhtaudutaan myönteisesti tavoitteeseen nostaa luomutuotantopinta-ala 25 %:iin EU:ssa, mikäli kasvu tapahtuu markkinalähtöisesti. Kannassa ei olla mitenkään otettu huomioon luomutuotannon ympäristövaikutuksia, jotka ovat tuotannon kulmakiviä, todetaan vain että: "Luomutuotanto tukee useita strategiassa asetettuja kestäväen tuotannon tavoitteita."

Meillä tulee olla vahva kokonaisvaltainen luomualan kehittämisstrategia, jossa on oltava sekä työntö- (vahva luomutuki ja tuotannon kehittämistoimenpiteet, investointi- ja tuotekehitystuet) että vetovaikutuksia (julkiset hankinnat, koulujakelutuki, menekinedistäminen ja kuluttajakampanjat). Tämän lisäksi ala tarvitsee vahvan tuen koulutuksen, tutkimuksen ja neuvonnan saralta. Strategialla tulee olla selkeät tavoitteet, toimenpiteet niihin pääsemiseksi sekä resurssit niiden toteuttamiseen. **Ei voida vain todeta että luomua on kehitettävä markkinalähtöisesti, vaan luomu on otettava huomioon läpileikkaavasti, kun keskustelemme maatalouden kehittämisestä ja maatalouspolitiikasta.**

Suomi tukee myös ajatusta, että luomumenetelmien käyttöönottoon kannustetaan viljelijöiden keskuudessa. Tämä on hieno ajatus, ja onkin tärkeää, että suunnittelemme maataloustuet niin, että ne tukevat luomuun siirtymistä, mutta on oltava tarkkana, että emme luo tuotantoa, joka koetaan "melkein luomuksi", mutta jolla ei ole mahdollisuutta erottua kaupan hyllyllä eikä markkinoita. Tämä ei ole kenenkään etu.

Tulevan rahoituskauden suunnittelussa on kaksi merkittävää lähtökohtaa. Ensinnäkin jäsenmaille halutaan antaa vapautta suunnitella omat strategiansa, joilla tavoitteisiin päästään. Toisekseen tavoitteena on rahoittaa tuloksia toimenpiteiden sijaan.

Tämä luo täydelliset mahdollisuudet tehdä vaikuttava kansallinen strategia luomutuotannon kasvattamiselle, joka hyödyttää koko maataloussektoria.

Ympäristöhyötyjen mittaamisessa hehtaaritavoitteen asettaminen on ihan järkevää. Mitä enemmän hehtaareja, sen enemmän ympäristöhyötyjä. Mikäli tavoitellaan torjunta-aineiden ja kemiallisten lannoitteiden vähentämistä sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämistä ja turvaamista sekä hiilensitomista maaperään, niin yhteys luomupinta-alaan on suora. *Luomutuottajat pystyvät tuottamaan näitä yhteiskunnallisia hyötyjä, ja siitä tulisi palkita yhteisin varoin.*

Pauli Talvitie

Luomuliiton puheenjohtaja

Susann Rännäri

Luomuliiton toiminnanjohtaja